

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 69.

Kraków, piątek 10. marca 1922 r.

Rok V.

Naczelnik Państwa powierzył misję utworzenia gabinetu p. Ponikowskiemu.

PRACOWNIA OBUWIA JOZEFA PALONKA

Kraków, Zwierzyniecka 5

znana tak ze swej solidnej i pięknej roboty, jak również pod względem materiału i jakości poleca swe wyroby na składzie w dużym wyborze. Za trwałość obuwia ręczę.

Klucz sytuacji w rękach Wilnian.

Ta część delegacji wileńskiej, która złożyła swe podpisy pod aktem złączenia Wilna z Rzeczpospolitą, opuściła już Warszawę, wracając do Wilna. Spełniła swój obowiązek i ma prawo z podniesionym czołem stanąć przed tymi, których wolę wyrażała, i oświadczyć im śmiało: „Uczyniliśmy wszystko, aby przyspieszyć połączenie Wilna z Polską, aby urzeczywistnić nasze tęsknoty i hasło nasze: do Polski! — Jeśli złączenie to nie stało się dotychczas faktem dokonanym. — nie my winni jesteśmy tej zwłocy”.

To zapewne oświadczą w Wilnie ci, którzy akt podpisali — i mają prawo tak uczynić. Pozostawać w Warszawie nie mieli już po co. Jak oświadczył bowiem p. Ponikowski, żądać on będzie stanowczo od reszty delegacji podpisania tego brzmienia aktu, pod którym już 10 podpisów widnieje. Jest to ultimatum jakby, do którego p. Ponikowski jest uprawniony, skoro niezwykle liczna, jak na nasze warunki parlamentarne, większość sejmowa, powołując go ponownie do steru rządu, zaaprobowala tem samym jego stanowisko. W takich warunkach upieranie się prawicy wileńskiej przy słowach „zgodnie z konstytucją” — byłoby rzeczą wprost niezrozumiałą. Jeżeli bowiem Wilnianie chcą się bronić przeciw szeroko zakreślonej autonomii — to słowa te nie bronią ich przed nią w najmniejszym nawet stopniu. Opinie najwybitniejszych znawców naszego prawa państwowego, profesorów Rostworowskiego i Jaworskiego, opublikowane we wczorajszym „Czasie”, — stwierdzają, że największa nawet autonomia jest „zgodna z konstytucją”, czyli mieści się „w ramach konstytucji”, jak chcą poprawki prawicy.

Dalsze upieranie się delegatów wileńskich przy poprawkach i zmianach, które żadnej treści nie wnoszą, a mają tylko charakter votum nieufności dla rządu — byłoby czystą niezrozumiałością i potwornym. Byłoby to tylko pracą nad rozpętywaniem i utrzymywaniem nadal szkodliwego zamętu i opóźnianiem tego złączenia, którego tak Wilno pragnie.

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem zawiadamiam Szan. P. T. Publiczność, iż otworzyłem

Sklep masarsko-rzeźniczy — hurtowny i częściowy przy ul. Zwierzynieckiej L. 20 — filia w Bochni

Dostarczam towar pierwszej jakości.

Z poważaniem

JAN RYBICKI

Nowoczesne polowanie na wieloryba.

(Obraśnienie wewnątrz numeru na str. 6).

Naczelnik państwa powierza misję utworzenia gabinetu p. Ponikowskiemu

Warszawa. (PAT) Po naradzie z panem Ponikowskim marszałek Sejmu Trąpczyński udał się o godzinie 8 wieczorem do Belwederu, aby przedstawić Naczelnikowi Państwa do zatwierdzenia kandydaturę pana Ponikowskiego na prezydenta ministrów.

Warszawa. (PAT) Naczelnik Państwa wystosował do pana Antoniego Ponikowskiego pismo

następującej treści:

Do Pana Antoniego Ponikowskiego w Warszawie! W porozumieniu z Sejmem ustawodawczym w osobie jego marszałka poruczam Panu misję utworzenia nowego gabinetu.

Warszawa, Belweder, dnia 8 marca 1922 Naczelnik Państwa (—) Józef Piłsudski.

Sytuacja w dalszym ciągu zawikłana

Punkt ciężkości w załatwieniu sprawy wileńskiej.

Warszawa. (Tel. wł.) Dzień dzisiejszy przyniósł w rezultacie ten fakt, że po naradzie marszałka z prezydentem Ponikowskim, odbytej o godzinie 8 wieczorem, ustalono, że marszałek Trąpczyński uda się do Belwederu i zaproponuje kandydaturę p. Ponikowskiego na prezydenta ministrów.

Copróżda sytuacja nie staje się przez to zupełnie wyjaśnioną, gdyż ciężcy dalej będzie

ZALATWIENIE SPRAWY WILEŃSKIEJ.

Dlatego na ten ostatni szczegół położyli nacisk pp. Skulski i Rosset na dzisiejszej konferencji z prez. Ponikowskim.

USILOWANIE ZNALEZIENIA KOMPROMISU ZE STANOWISKIEM SEJMU WILEŃSKIEGO NIE DAŁO JEDNAK REZULTATU.

W dalszym ciągu domagano się uporczywie, aby do aktu włączenia wstawiono zaszczerzenie:

Prez. Ponikowski odrzuca wszelkie zmiany w „Akcje złączenia”

Warszawa. (PAT) Na naradzie odbytej w Sejmie przez pana prezydenta Ponikowskiego z panem marszałkiem Trąpczyńskim, dziś między godziną 19 a 20 pan Ponikowski oświadczył, że załatwienie sprawy wileńskiej musi się odbyć drogą podpisania aktu złączenia w pierwotnej jego redakcyi bez zmian i dodatków. Wszelkie rezolucye i formuły proponowane przez stronnictwa Sejmu wileńskiego mogą być przedstawione Sejmowi ustawodawczemu. W dalszym ciągu marszałek Sejmu wysunął jesz-

cze szereg koncepcyj kompromisowych, które prezydent ministrów uznał za nie do przyjęcia.

O pozostanie min. Skirmunta na stanowisku

Warszawa. (PAT) Klub pracy konstytucyjnej na odbytym dziś posiedzeniu stwierdził jednomyślnie, że pozostanie na stanowisku ministra Skirmunta ze względu na żywotne interesy państwa jest stanowczo niezbędne.

Częściowy powrót delegacji wileńskiej

Pozostaje w Warszawie tylko „Zespół”. — Oświadczenie lewicy.

Warszawa. (PAT) Posłowie lewicowi delegacji wileńskiej zdecydowali się wyjechać z Warszawy. Posłowie Rad Ludowych wracają również do Wilna, natomiast pozostaje Zespół.

Warszawa. (Tel. wł.) Lewica delegacji Sejmu wileńskiego wystosowała przed wyjazdem do Wilna dwa listy: do Naczelnika Państwa i do marszałka Sejmu. W tym liście lewica zaznacza, że nie ponosi odpowiedzialności za to, co się dotąd stało i że gdyby rząd uznał za konieczne powtórne przybycie całej delegacji Sejmu wileńskiego, lewica stawia się w Warszawie na każde ządanie. Pod pismem położone są podpisy: wicemarszałka Sejmu wileńskiego Krzyżan-

owskiego i 6-ciu delegatów.

Wilno. (PAT) Wczoraj powróciła do Wilna część posłów Sejmu wileńskiego. Na sobotę oznaczono zostało pierwsze posiedzenie Komisji głównej, która ma się zająć rozpatrywaniem złożonych Sejmowi wniosków i interpelacji.

Arcyb. Hryniewiecki we Lwowie

Lwów. (PAT) Dzisiaj przybył do Lwowa ks. arcybiskup Hryniewiecki. Na dworcu powitał gościa w imieniu miasta prezydent dr. Stahl. Dostojny gość zamieszkał w domu kapituły lwowskiej.

Naczelnik państwa otrzyma order lotewski

Ryga. (PAT) Wraz z delegacją lotewską, udającą się do Warszawy na konferencję bałtycką, przybędzie szef sztabu gen. lotewskiego, celem

wręczenia wielkiej wstęgi orderu Łaczpłesis Naczelnikowi Państwa i orderów niższych stopni 5-ciu oficerom polskim.

Polska na konferencji małej ententy

Praga. (PAT) Czeskie Biuro prasowe donosi z Belgradu: Rumuńscy delegaci przyjadą do Belgradu jutro rano. We czwartek odbędzie się uroczyste otwarcie konferencji. Wczoraj odbyło się pierwsze wspólne posiedzenie polskich i

czeskosłowackich eksperów, na którym omówiono szereg spraw natury technicznej. Wieczorem posłowie polski, czeskosłowacki i rumuński konferowali dłuższy czas z ministrem spraw zagranicznym Nincem.

Podjeżrzane manewry wojsk sow. na Białej Rusi

Rozłam wśród komunistów. — Program partyi wojennej.

Ryga. (PAT). Z Moskwy nadchodzą tu coraz nowe wiadomości o walce partyjnej wśród kierowników komunizmu.

Grupa sowieckiej biurokracji i fachowców z Ciurupą na czele dąży do polityki pokojowej, wysuwając jako program zmniejszenie armii, porozumienie z Europą, a nawet współpracę z innymi stronnictwami. Przeciwnie grupa Eucharina, Trockiego i Radka stara się przetrwać komunistów rosyjskich, że na wiosnę Europa przygotowuje nowy atak na Rosję, wobec czego należy całą uwagę zwrócić na organizację

czarowej armii, zerwać z polityką ustępstw, czynionych burżuazji i wzmocnić propagandę wśród robotników niemieckich i wśród narodów wschodu. Grupa ta żąda, aby jeszcze przed konferencją genueńską armia sowiecka zademonstrowała swoją siłę. Z inicjatyw tej grupy mają się odbyć na wiosnę wielkie manewry wojsk na Białej Rusi (1). W związku z tem kawalerja Budjennego jest już skoncentrowana w okolicy Kaniel-Buczerca Owrucz-Sańny. Były korpus Gaja stoi w okolicach Wileńska, pędolatka zaczyna się wkrótce koncentrować. Całkowita

koncentracja ma być dokonana do 20 marca. Z rący manewrów w danych okręgach będzie zarządzona częściowa mobilizacja. Na manewry mają być zaproszeni przedstawiciele wojsk obcych.

„Rozbrojenie armii czerwonej”.

Gdańsk. (PAT). Z Kowna donoszą: Tutajskie koła rosyjskie sowieckie otrzymały ze strony poinformowanej wiadomości, że Lloyd George i Poincaré porozumieili się w kwestyi warunków, na jakich Rosya ma być dopuszczona do konferencji genueńskiej. W myśl tego porozumienia przedłożone będą delegacji sowieckiej następujące warunki w formie ultimatum: 1. Uznanie rosyjskich długów przedwojennych. 2. Rozbrojenie armii czerwonej i poddanie się kontroli specjalnej komisji międzynarodowej, powołanej do czuwania nad przeprowadzeniem rozbrojenia. 3. Utworzenie wolnych portów na morzach Bałtyckim i Czarnym. 4. Uznanie traktatu wersalskiego. 5. Poddanie rosyjsko-niemieckiego ruchu handlowego specjalnej kontroli międzynarodowej.

Informacje te wywołały w międzynarodowych kołach sowieckich wielkie rozczarowanie. W kołach tych panuje przekonanie, że rząd sowiecki w sposób niedwuznaczny określi swoje stanowisko wobec tego franko-angielskiego projektu.

Rozczarowanie komunistów.

Moskwa. (PAT) Na posiedzeniu „Ispolkonu” komunistycznej międzynarodówki Radek referował rezultaty swojej podróży do Berlina, gdzie prowadził pertraktacje, mające na celu połączenie drugiej i trzeciej międzynarodówki. Okazało się, że druga międzynarodówka uchyla się od współpracy z trzecią. Zinowiew stwierdził, że komunisty rosyjscy zawiedli się w swoich rachubach na wszechświatową rewolucję, ponieważ nie wzięli pod uwagę ogromnego zmęczenia narodów po wojnie. Zinowiew podkreślił, że koniecznym jest zrewidowanie metody dotychczasowych działań i dążenie do złączenia w jedną wszystkich międzynarodówek.

Polsko-sowieckie układy handlowe

Warszawa. (PAT). Dnia 8 marca odbyło się pierwsze plenarne posiedzenie delegacji polskiej i rosyjsko-ukraińskiej dla zawarcia układu handlowego. Obrady zagal wic minister przemysłu i handlu Strassburger, podkreślając potrzebę uregulowania stosunków ekonomicznych między Polską a Rosją. Przewodniczący strony rosyjskiej podkreślił w swem przemówieniu zgodność poglądów Polski i Rosji na konieczność zawarcia traktatu i podniósł, że Polska jest niezbędnym ogniwem dla Rosji i Ukrainy w celu nawązania stosunków z pozostałymi krajami Europy. Wyznaczono dwie podkomisje dla spraw handlu i komunikacji oraz ustalono, jakie sprawy uregulowane być mają w traktacie.

Rada ministrów

Warszawa. (PAT) Rada ministrów na posiedzeniu w dniu dzisiejszym rozpatrywała w dalszym ciągu projekt budżetu na rok 1922 i uzgodniła preliminarze budżetowe ministerstwa skarbu, sprawiedliwości, przemysłu i handlu, kolei żelaznych, rolnictwa i dóbr państwowych, wyznań religijnych i oświecenia publicznego, wraz z departamentem kultury i sztuki, poczt i telegrafów, zdrowia publicznego, robót publicznych, pracy i opieki społecznej, byłej dzielnicy pruskiej oraz głównego urzędu likwidacyjnego i głównego urzędu ziemskiego.

Rząd jugosłowiański wobec zajść w Rjece

Praga. (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi z Belgradu: Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu odpowiadał minister spraw zagranicznych Nincie za interpelacje posłów demokratycznych o przyzycie ostatnich wydarzeń w Rjece. Minister oświadczył, że rząd jugosłowiański już przed wybuchem zaburzeń w Rjece posiadał informacje o tem, że w Rjece przygotowują się nadzwyczajne zajścia i zakomunikował swoje spostrzeżenia rządowi francuskiemu, angielskiemu i włoskiemu, przyezem zwrócił uwagę tych rządów na powagę sytuacji i na ciężkie konsekwencje oczekiwanych zaburzeń.

Na drodze do poprawy finansów państwa.

Projekt utworzenia komisji długu państwowego. — 3 wybitnych finansistów w komisji kontrolować będzie długi państwowe.

(—) „Przegląd Wieczorny“ dowiaduje się, że dalszym pozytywnym krokiem w kierunku stałej poprawy finansowej gospodarki państwa będzie utworzenie komisji długu państwowego.

Komisja ta ma składać się z trzech wybitnych i na bezwzględne zaufanie kraju i zagranicy zasługujących znawców finansów państwowych;

do zakresu jej działania będzie należała ścisła kontrola nad sprawami zużycia i zarachowania długów państwowych.

Projekt ustawy, wprowadzającej powyższą komisję długu państwowego, jest już przygotowanym przez ministerstwo skarbu.

Dlaczego chleb podrożał?

Podrożenie cen żyta. — Wpływ cen zagranicznych — Wywóz i przemykanie zboża za granicę.

(—) Ostatnie tygodnie przyniosły nam znaczne podrożenie pieczywa, a zwłaszcza chleba. Chleb podrożał w Krakowie, Warszawie, Lwowie i innych miastach, aby więc wyjaśnić chociażby ogólnie podrożenie tej znacznej zwyżki cen, jeden z warszawskich dziennikarzy zwrócił się do Urzędu walki z lichwą, gdzie otrzymał następujące wyjaśnienie:

— Bezpośrednim powodem zdrożenia chleba jest znaczne podrożenie żyta, które od początku lutego do początku marca skoczyło z 8200 na 11.250.

— Czem to objaśnić?

— Zdaje się, że wywarł tu wpływ rynek zagraniczny, a zwłaszcza gdański.

— A jak się kształtują ceny żyta w Gdańsku?

— Od 4 do 4 i ćwierć dolara, to jest około 18.000 marek polskich za sto kilo (korzec).

— Czy wobec tego żyto polskie ujawnia tendencję „wyciekania“ z kraju?

— Niewątpliwie; kto zaś nie stara się go wywieźć, to droży się z niem, powołując się na znaczne ceny zagraniczne.

— Mówiono również o zwyżkowym wpływie na ceny tej koncesyi, jaką na wywóz do Rosyi 1000 wagonów zboża dostała misya Nansena?

— Tak, prócz niej zaś wystąpił jeszcze żyta wzamian za nawozy sztuczne. Wszystko to jednak nie groziłoby zwyżką, gdyby nie szmugiel za granicę, który wzmagają się zawsze, ilekroć powiększa się różnica między ceną krajową i zagraniczną.

Kryminal najlepszym sposobem na lichwiarzy.

Karać paskarzy aresztem bez zamiany na grzywnę!

(—) W ostatnich czasach sądy zapelnione były sprawami, już to o lichwę, już to o niedowarianie przy sprzedaży produktów spożywczych i przedmiotów użytku codziennego, już wreszcie o fałszowanie mleka w mleczarniach i pomniejszych sklepikach. Dotąd stosowane były i kary osobiste i grzywny.

Głośną była sprawa właściciela znanej w Warszawie cukierni Ziemiańskiej Albrechta, którego za pobieranie 600 marek za funt suchanek przy buferce a 800 marek przy stoliku skazano na 1 milion marek grzywny i 100.000 opłat sądowych.

Ostatnio jednak — i to należy podkreślić — we wszystkich sądach zaczęto wydawać surowe kary osobiste, bez zastosowania grzywny.

System ten, utrzymany i w wydziale karnym odwoławczym sądu okręgowego, wpłynął znacznie na zmniejszenie się ilości spraw tego rodzaju.

To też wyrazić należy życzenie, aby „koza“ i nadal była stosowana bez uwzględnienia okoliczności łagodzących.

Guv de Chantepleure. 38

Slub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego

Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

— Nie masz zamiaru jeść dzisiaj obiadu u siebie, Bizucie-Olbrzymie? Dokądże się wybierasz?

— Do Enghin.

— Czy masz tam znajomych?

— Tak... jadę do nich właśnie, odpowiedział z pośpiechem, a lekki rumieniec, tymczasem, wystąpił na jego opaloną twarz. Skłonny był do naiwności tego rodzaju.

W parę dni później dostał Kerjeau list od Amy w Brukseli. Wdowa po notaryuszu z prownicy, pani Chardon-Pluche, oznajmiła wprawdzie z początku, że panna Bolesjoli wygląda „równie młodo, jak jej własne córki“ i że jest upośledzona powierzchownością, bynajmniej się nie nadająca na damę do towarzystwa, lecz panna Arguin, która się stała bardzo obraźliwą, ośkaąd odziedziczyła milionowy majątek, poczuła się dotknięta tem, by osoba przez nią polecana, osoba „wychowana przez jej nieodżałowanej pamięci ciotkę Davrencay“ mogła być nieprzyjęta dla tak ogólnikowych przyczyn, wskutek zrów czego pani Chardon-Pluche, która od pewnego czasu nie umiała niczego odmówić swojej nadzwyczajnej, nieocenionej przyjaciółce Laurze, zmieniała pierwotne swe postanowienie... Tym tedy sposobem została sprawa załatwiona pomyślnie.

Wreszcie przyjęta jako dama do towarzystwa Marceli i Ludwiki Chardon-Pluche miała

protegowana panny Arguin pobierać sto dwa-dziesiąt pięć franków miesięcznej pensyi.

„To stanowczo nie wiele, kończyła Amy, ale właściwie tylko o trzydzieści franków mniej, niż to, co brałam u państwa Valois... Zdecydowałabym się chętnie i na mniejszą jeszcze pensyę, by się tylko do sympatyczniejszego dostać domu... W tym przynajmniej, nie będę się potrzebowała obawiać jakiegos drugiego pana Valois! Tyle przynajmniej mojej wygranej! Kerjeau pomyślał: „Czy też trwała będzie, tym razem, ta nowa posada?“

Widział Amy w myśli taką, jaką ją widział przed paru dniami w rzeczywistości, kiedy szła obok niego przez ulicę Boursault, więc szczupłą, zgrabną i pełną harmonii, w każdym ruchu. Złoto jej włosów i białoróżowa karnacja jej twarzyczki występowały, w pełnym blasku przy matowej czerni krepowego jej kapelusza. Nie było śladu żadnej dwuznaczności w jej powierzchowności. Ta ładna, wykwiwna istota, to bezsprzecznie dziewczę w całej swej niewinności, a równocześnie i w całej także pełni uroczej i młodocianej wiośnie. Ale któżby przyjął i któżby trzymał w swym domu, taką nauczycielkę, czy tem bardziej — bo to mu się jeszcze większym wydawało nonsensem — taką towarzyszkę?

Wilhelm zamyślił się i pytał sam siebie po raz setny. „Ale cóż na to mogę poradzić? Gdybym miał przyjaciela w biedzie, tobym mu powie działał: „Sprowadź się do mnie... dopóki będziesz we finansowych kłopotach, to ci służę i gościnością i sakiewką... ale zupełnie inna rzecz z kobietą... a tem bardziej jeszcze z panienką... co począć?“

Rezultatem tych niepokojących rozmyślań był długi list, który tegoż samego jeszcze wieczora napisał do panny Albn i który przesłał do „uprzejmych rąk“ pewnego notaryusza w

Echa poznańskie.

Karnawał. — Teatry. — Stosunki miejskie. — Brak dzwonek do bram, czy stróży. — O II. Targu Poznańskim.

Poznań, w marcu 1922.

W szale zabaw i tańców, jaki ogarnął wszystkie miasta polskie również i Poznań nie pozostał w tyle. Dawno nie bawiono się tak, jak w obecnym karnawał. Publiczność jakoby chciała wybawić się i wytańczyć za całe siedmioletcie. Codzień notowały dzienniki po kilkanaście zabaw urządzanych przez różne Związki, Instytucje i Towarzystwa. Najwspanialej wypadł bal akademicki, na którym zebrało się w dawnej królewskiej sieni tronowej Zamku, obecnie Uniwersytetu około 300 gości z przeróżnych sfer. Przy różnych niespodziankach, dwóch orkiestrach i reflektorach świetnych bawiono się do 10 z rana. Nawet „Bal Prasy“, choć tak szumną reklamą poprzedzony, nie zajął w całej pełni, gdyż mała sala bazarowa nie pomieściła ani w części licznie zaproszonych gości.

I nie dziw, że publiczność poznańska w pogoni za niezwykłymi wrażeniami szuka na balach urozmaicenia i przyjemności, których niestety często-kroć teatry dać nie mogły. Krytyka tutejsza śmiało twierdzi, że jakaś epidemia zapanowała między artystami operowymi, gdyż albo ogłaszają, jak p. Henryk Mueller i inni, afiszami swą niedyspozycyę, albo do ról ważnych, jak w sztukach: „Trubadurze“, „Lilli Wenedzie“ i „Traviacie“ wcale się nie nadają. Rocznicę Molierowską uczcił Poznań galowem przedstawieniem w Teatrze Polskim, na którym była misya francuska i przedstawicielstwo władz. Grano świętą komedyę w tłumaczeniu Boya pt. „Uczone Białogłowe“, — która do dziś cieszy się powodzeniem.

Miasto z dniem każdym się rozwija i zyskuje na pięknym wyglądzie. Bogate wystawy sklepowe świadczą o zasobności tuł, stanu kupieckiego. Czy to pod wpływem daniny, czy też depresyi ogólnej gospodarki finansowej, drożyzna wzmagają się w dalszym ciągu. Przemysłowcy tytoniowi, którzy są tu najliczniejsi, obawiają się bardzo wprowadzenia rządowego monopolu tytoniowego i czynią przez swych przywódców Związkowych wszelkie starania aby pozostawiono ich przy dawnym ustroju.

Istną plagą dla mieszkańców jest zwyczaj, że do bram nie ma zachodnim zwyczajem — dzwonek i o późnej porze przed niektórymi bramami można na ulicach slychać wołania lub gwizdy spóźnionych domowników, którzy zgubiwszy, lub zapomniawszy klucze czekają na Opatrzność Boską...

Od organizatorów I. Targu Poznańskiego dowiedziałem się, że Wystawa następna, której otwarciem w tym miesiącu ma nastąpić nie rokuje wielkiego powodzenia. Powodów składałoby się na to wiele. Nieodpowiednia, dżdżysta pora nie pozwala drobnym producentom, których nie stać na osobne kioski wystawiać swych wyrobów pod gołym niebem lub namiotami. Wreszcie obecny zarząd spoczywa w niezbyt fachowych rękach, czego dowodem są bardzo powoli postępujące prace przygotowawcze.

L. W. Z.

Fougeres, co znał go dobrze i co administrował majątkiem nieustannie podróżującej Janki.

Ale młoda kobieta, uzbrojona w akredytywy do wszystkich banków całej kuli ziemskiej, nie dawała czasem i przez rok cały wieści o sobie, zarówno swoim prawnikom jak i przyjaciółom.

I Wilhelm wcale nie wiedział, kiedy te ówiarłki zapisanego przezeń papieru w nieznanne wyprawione kraje, dosięgną tej, dla której były przeznaczone... nde miał nawet pojęcia o tem czy ją wogóle kiedykolwiek dojdą.

VIII.

Paryż, ulica de Vignes, 1. 396. 3 października.

Mój drogi Kerjeau! Otrzymałam obydwie Twoje kartki z Antwerpii... tę z widokiem przesiłicznego, starego dziedzińca muzeum Plantin, który jest tak pełen spokoju i kwiatów, jak klasztorny ogród i podobiznę dziwnej i giętkiej w tańcu małej Salomy Quantan Matris, w jej przepięknej sukni o zlewającym się wzorze... Znajdujesz, że ona do mnie trochę podobna, ta Salome? Chybaś oszalał!

Zaziroszczę Ci, że podróżujesz, chociażby dla interesów!... Co się mnie zaś tyczy, to przebywam od dwóch dni u Pani Chardon-Pluche i wypełniam obowiązki damy do towarzystwa, albo do spacerów.

Pani Chardon-Pluche zamieszkała w Paryżu zupełnie świeżo. Porzuciła ona pogardliwie w rodzinnem swem mieście, Saint-Pieckle-en Bray stare swe, prowincyjne wyprawne meble i wynajęła w Pasy, przy ulicy des Vignes, wielkie, wygodne mieszkanie. Naprzód już było powiedziane, że wszystko w niem musi być bardzo nowe, bardzo paryskie i bardzo modne (czytaj: niby to w angielskim, ale właściwie, w szkaradnym, dernisececyonistycznym stylu).

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Jak długo ludzie żyją?

Według dat statystycznych żyją ludzie coraz krócej, co przypisać należy szybszemu przebiegowi życia, ruchliwemu i nerwowemu życiu miejskiemu, nadmiarowi pracy z jednej strony, a mało wydatnym wypoczynkom z drugiej itd. Dziś żyją ludzie przeciętnie 50—60 lat, co stanowi liczbę zastrajającą wprost małą wobec — nie myślimy tutaj o datach biblijnych, gdzie mowa o życiu dziewięćsetletnim itp., gdyż tutaj nawet porównywać niczego nie można — epok dawniejszych, a nawet i ni dawno minionych. Według statystyki dalej żyją ludzie dłużej na południu, aniżeli na północy, ponieważ w krajach południowych przebywają mieszkańcy więcej na powietrzu i słońcu. Gdy w Bułgarii na przykład żyje coś cztery tysiące osób, liczących więcej niż sto lat, czyli, że na 1000 mieszkańców przypada jeden stuletni, w Niemczech potrzeba aż milion mieszkańców „przeżyć”, aby znaleźć jednego stuletniego. Niemcy mają obecnie 76 stuletnich, w Rumunii ma być stuletnich 1074, w Serbii 573, w Hiszpanii 410, we Francji 113, we Włoszech 198, w dawnym państwie austro-węgierskim 173, w Belgii i Szkocji 92, w Rosji 89, w Norwegii 23, w Szwecji

16, w Belgii 5, a w Danii 2. W Szwajcarii zaś niema wcale stuletnich. W Bułgarii więc samej żyje więcej ludzi stuletnich niż w całej reszcie Europy. Zawdzięczają długie swe życie Bułgarzy zdaje się spożywaniu miejscowego mleka kwasnego, zwanego jurgotem.

Co dotyczy długiego życia, to lekarze niektórzy w tym celu, zalecają: 1. Spać trzeba osiem godzin i przy otwartym oknie. 2. Nie stawiać łóżka przy ścianie. 3. Używać rano kąpiele o ciepłocie ciała. 4. Przed śniadaniem używać dużo ćwiczenia. 5. Odżywiać się umiarkowanie. 6. Unikać alkoholu. 7. Codziennie ćwiczyć się gimnastycznie na powietrzu. 8. Nie pozwalać zwierzętom przebywać i spać w mieszkaniu. 9. Przebywać jaknajwięcej na wsi. 10. Stosować zmianę zajęcia. 11. Wypoczywać co czas jakiś przez parę dni. 12. Ograniczyć swe wysokie dążenia. 13. Zachować zawsze spokój.

Widzimy więc, jakie trudności wprost nastrożona sztuka długiego życia. Krótko mówiąc, polega ona przedewszystkiem na ekonomii sił żywotnych i przebywaniu w zdrowym, tak moralnie, jak i fizycznie, otoczeniu i środowisku.

na Freda Arbucle i po bliższem badaniu policya aresztowała artystę który wypierał się zbrodni czego czytu. Przyciśnięty do muru wyznał, że w podróży przyłapał kochankę w przedziale sam na sam z nieznanym mężczyzną, który umknął czemprędzej. Nastąpiła bardzo burzliwa i gwałtowna kłótnia, po której Virginia oddaliła się bez słowa; być może, że popełniła samobójstwo, któremu się niejednokrotnie odgrażała. Śledztwo wykazało jednak, że zwłoki miały na szyi i rękach silne odciski palców, co dowodziłoby rozpaczliwego szamotaniasia się z napastnikiem. Również lekarze, powołani do orzeczeń w tej sprawie, wydali opinię, że artystka nie wyskoczyła sama, lecz wyrzucono ją gwałtownie przez okno przedziału.

Sprawa stanęła na martwym punkcie; ale agent policyjny, który podjął się na własną rękę wyświetlenia tajemnicy, chwycił się w tym celu ciekawego sposobu. Mianowicie zażył narkotyki oskarżonego, który w śnie przyznał się do popełnienia zbrodni.

W czasie procesu jednak sąd odrzucił dowód, dostarczony przez agenta, a obrońca Fatty'ego, powołując się na ustawę, przypomniał, że zeznania, pozyskane w śnie hipnotycznym, nie mają żadnej prawnej wartości, ani mocy dowodowej. Proces, ponawiany tylokrotnie, nie wyświetlił ani też nie zakończył sprawy, ponieważ wyrok, stosownie do ustawy amerykańskiej, nie mógł być jednomyslny.

Pomijając koszty procesu, które musi częściowo sam pokrywać, a które wynoszą kilkadziesiąt tysięcy dolarów, artystyczna karyera Fatty'go jest skończona, o ile wyrok sądu w krótkim czasie nie uniewinni go jednomyslnie.

Znowu morderstwo w stolicy ekranu

Ulubiony aktor Arbucle, występujący pod pseudonimem „Fatty” zamordował swą partnerkę Virginie Rappe.

(Ma) Jeszcze nie udało się policyi amerykańskiej zakończyć śledztwa w sprawie zamordowania Wiliama Taylora, a już nowa zbrodnia zaprzęta umysły i wyobraźnię żądnych wrażeń Amerykanów. Aresztowany artysta kinowy, Fred Arbucle, a oskarżony o skrytobójcze morderstwo, popełnione na znanej gwiazdce ekranu, Virginii Rappe, wypiera się absolutnie winy, sąd jednak ma zbyt jaskrawe dowody popełnionej zbrodni.

Fatty zamordował piękną Virginie w podróży z Los Angeles do San Francisco. Virginia chciała udać się w tę podróż sama, lecz zazdrosny Fatty, podejrzewając, że kochanka chce go zdradzić, narzucił się jej za towarzysza. Na tem tie wybuchła gwałtowna sprzeczka. Świadkowie zajęcia, przesłuchani w sądzie, zeznali, że Fatty groził artystce śmiercią i zaklinał się, że groźbę tę spełni.

Wkrótce wybrali się kochankowie w pozornie idealnej zgodzie do San Francisco; po kilku jednak dniach powrócił Fatty sam, widocznie zdenerwowany i niespokojny. Na zapytanie znajomych i dyrekcyi, gdzie pozostawił Virginie, odpowiedział, że sam jest niespokojny o jej los, ponieważ artystka wsiadła do pociągu z nim razem, lecz przy wysiadaniu nie widział jej, przypuszczając zatem, że wysiadła musiała w drodze na jednej ze stacji i nie zdążyła już wrócić na czas do pociągu.

W tym samym dniu policya zawiadomiła telefonicznie dyrekcję przedsiębiorstwa filmów, że w drodze między San Francisco a Los Angeles

znaleziono przy torze kolejowym trupa panny Virginii Rappe. Natychmiast padło podejrzenie

Włamywacze - miłośnicy sztuk pięknych.

Napał na mieszkanie ministra. — Zniknięcie arcydzieł sztuki. — Siedm milczących psów.

(1.) Przed paru dniami upelnomociony minister ks. Monaco, p. Jaloustre, padł w swem mieszkaniu w Paryżu ofiarą śmiałego napadu bandyckiego. W wilię kradzieży, p. Jerzy Jaloustre udał się do jednej z posiadłości księcia Monaco, pozostawiając w mieszkaniu swem w Auteuil pod Paryżem żonę i syna.

Okolo godziny 2-iej w nocy pani Jaloustre usłyszała jakieś podejrzané szmery i raptowny trzask okienic; przypuszczała jednak, że to wiatr, więdący gwałtownie tej nocy, jest przyczyną hałasu. Wkrótce potem do uszu jej doszedł niespodziany świst. Słuchając zrazu ze zdumieniem i przestraszchem, poczem uspokoivszy się, usnęła. Naza jutrz dopiero, okolo godziny 7 rano, schodząc na dół ze swego pokoju, znajdującego się na 1-em piętrze, przekonała się, że położone na parterze: salon, gabinet i jadalnia padły ofiarą napadu bandytów, którzy skradli okolo

50 WARTOŚCIOWYCH OBRAZÓW I SREBRO.

zamknięte w kredensie w jadalni, przedstawiające wartość 30 tysięcy franków. Włamywacze lo-

zem powycieczili obrazy z ram, porzucając te ostatnie w nieładzie na ziemię. Skradzione obrazy były przeważnie wybitnem dziełami sztuki. Inne mniej wartościowe, zostały przez złoczyńców „z pogardą” odrzucone, co wskazuje, że sprzący włamania nie byli zwykłymi apaszami, w wyborze bowiem swej zdobyczy okazali dużo dobrego smaku i artystycznego wyrobienia.

Jak wynika ze śledztwa, złodzieje wtargnęli do wili, przeskoczywszy krata, okalającą dom. Znalazszy się w ogrodzie, skierowali się do kuchni, do której drzwi nie były na klucz zamknięte. Rzecz dziwna, że żaden ze znajdujących się w kuchni trzech psów nie zaszczekał w chwili wtargnięcia napastników, którzy z całym spokojem, minawszy westybul, dostali się do salonu i jadalni. Również wielki pies owczarski i trzy inne psy przybywające na schodach, prowadzących do ogrodu, nie wydały zupełnie głosu, mimo, że zwyczajnie za każdym zbliżaniem się kogoś obcego szczekają przerazliwie.

Policya nie wpadła dotąd na żadne ślady zbrodniarzy.

„SPORT“

TYGODNIK ILUSTROWANY

pod naczelną redakcją prof. Rudolfa Wacka

nakładem „Spółki Akcyjnej Wydawniczej“

Bandyta krakowski udaje waryata.

Prawie milionowa szkoda. — Sukces wywiadowców policyjnych. — „Swirk” w cukierni. — Dwie kochanki. — Aresztowania.

(d) Przed pięciu dniami do mieszkania p. Janiny Schwabenthan przy ulicy Topolowej 1, 38 włamał się po południu jakiś sprawca, który przeszukał całe mieszkanie. Odchodząc, zabrał ze sobą różną garderobę, bieliznę, parę kołczyków złotych z szafirami, dwie obrączki złote z kamieniami „I. Z.” i datą „1908”, pierścionek złoty z napisem „Janina”, oraz srebro stołowe, wyrządzając pani Schwabenthan szkodę na 900 tysięcy marek.

SPRYTNI WYWIADOWCY.

Gdy sprawa ta oparła się o policyjny urząd śledczy dochodzeniami w celu wykrycia sprawcy zajęli się energicznie wywiadowcy policyjni, Buryło i Nycz. Dzięki ich sprytowi i rzetelności wnet sprawcy zostali wykryci, a pani Schwabenthanowa przyszła z powrotem w posiadanie części skradzionych jej przedmiotów, bo wywiadowcom Buryło i Nyczowi udało się również odzyskać miejsce, gdzie rzeczy te były przechowywane.

KOCHANKA I JEJ WSPÓŁLOKATOR.

Wywiadowcy stwierdzili, że włamania dokonali Maryan Zimmerman, ślusarz bez zajęcia i Edmund Basz vel Baczkowski, również bez zajęcia, liczący obaj po 23 lat. Za nimi to rozpoczęli poszukiwania, w czasie których natknęli się na ukryte rzeczy u Apolonii Machalikówny, liczącej lat 19, zamieszkałej przy ulicy Grzegorzeckiej. Machalikówna znowu miała współlokatora w osobie Józefa Fiałka, liczącego lat 26, który właśnie włamywaczom szedł z pomocą, gdyż skradzione przez nich rzeczy wynosił z domu i sprzedawał bądź blatnikom, bądź krążącym po tandecie osobom.

PIERWSZA SCENA.

Gdy wywiadowcy Buryło i Nycz przeprowadzili rewizję w mieszkaniu Machalikówny, po-

czem ją i Fiałka aresztowali, zaraz dano znać o tem włamywaczom. Zimmerman jednak postanowił nie ukrywać się przed policją, a w razie dostania się w ręce policyjnej, udawać waryata. W tym celu postanowił urządzić pierwszą scenę w cukierni „Legionistów” przy ulicy Szewskiej, będącej własnością p. Hausera. Zjawił się więc tam wczoraj z kolegą Baszem i dwoma jeszcze innymi towarzyszami, którzy chcieli się przypatrzeć, czy Zimmerman dobrze będzie udawał umysłowo chorego.

Z CUKIERNI DO SZPITALA.

W cukierni Zimmerman wywołał awanturę, rzucając się tam w szale. Nad „biednym” chorym zlitowali się obecni i wezwali do niego pogotowie ratunkowe, które z trudem zdołało go ubezwładnić i przewieźć do szpitala im. św. Łazarza na oddział umysłowo chorych. Dopiero po tej awanturze wywiadowcy Buryło i Nycz ujeli w swoje ręce jego spółnika włamania, wspomnianego Basza.

LIST U DRUGIEJ KOCHANKI.

W dalszym ciągu obaj wywiadowcy przeprowadzili rewizję w mieszkaniu Lidy Tkaczykówny przy ulicy Grzegorzeckiej, która była kochanką Zimmermana. Tu w ręce ich dostał się list Zimmermana, pisany do niej dnia 4 b. m., w którym zawiadamia on ją, że będzie udawał „swirka”, wskutek czego sąd będzie musiał oddać go do szpitala. Zarazem prosi on Tkaczykównę, aby o nim pamiętała i o niego troszczyła się, a gdy on wyjdzie ze szpitala, wówczas z nią ożeni się.

List ten jest najwymowniejszym dowodem jego symulacji, wobec którego Zimmerman przerażony się, licząc na to, że wkrótce będzie na wolności.

Złodzieje wywożą wozem łup ze sklepu.

Smiale włamanie do sklepu o godzinie 7 rano. — Milionowy łup wywieziony na wozie ze śmieciami.

(—) Warszawa z dniem każdym staje się coraz bardziej terenem niezwykle śmiałych napadów bandyckich i złodziejskich.

Oto onegdaj rano, między godz. 6 i 7, gdy zaczyna się gaszenie latarni ulicznych i schodzenie dozorców nocnych z posterunków, zorganizowana szajka złodzieiów okradła niemal do czysta mieszkanie oraz skład win i towarów kolonialnych przy domu agenturowym Ludwika Karasińskiego, na rogu ulicy Wilczej i Mokotowskiej.

Złodzieje włamali sztabę i okienicę, wybili szybę i przez okno od strony ul. Mokotowskiej dostali się do mieszkania przy sklepie p. Kara-

sińskiego, zabierając ubranie damskie i męskie wartości 700.000 mk. Następnie obrabowali sklep, zabierając 10.000 mk. gotówką, 2 worki cukru, skrzynię jaj, beczkę masła pomorskiego, 100 butelek likieru „Baczkowskiego”, 100 butelek wódek Związku gorzelników i „Siedlisko”, wyroby tytoniowe wartości 150.000 mk., 20 funtów herbaty, czekoladę, konserwy, cukierki, pomarańcze i p. towary kolonialne — ogólnej wartości 1.100.000 mk.

Cały łup zabrali w 10 skradzionych workach i — jak twierdzi gazownik gaszący latarnie — wywieźli wozem napełnionym do połowy śmieciami.

„Krwawa zemsta zaczarowanego”.

DWIE DODZINY WIEŚNIACZE W STRASZNEJ NIENAWIŚCI. — OPIARA CIEMNYCH PRZE SĄDÓW. — LEKARZ CUDOTWÓRCA, W KTÓREGO WIERZY NAWET MIEJSCOWY PROBOSZCZ.

(Ma) W prowincji francuskiej Wandał, kraju przesądów i głęboko zakorzenionej wiary w zabobony, zdarzył się wypadek, świadczący, jak potężny i zgubny wpływ mają na ciemny tłum wierzenia w gusta i czary.

W małej wiosce Saint Georges-de-Pointindoux żyły w zgodzie i przyjaźni dwie sąsiadujące ze sobą rodziny wieśniacze, Chaillot i Barbeau. Żadne zwady sąsiedzkie nie psuły ich harmonijnego pozycia, które trwało całe lata w pogodzie i spokoju. Nagle stała się rzecz niezwykła: w zagrodzie pewnego wieśniaka, nazwiskiem Archambeau, zaczęło ginąć bydło w straszliwy sposób. Na rodzinę Chaillot padło we wsi podejrzenie rzucenia czarów, zwłaszcza że ojciec Archambeau odmówił młodemu Chaillotowi córki swej za żonę.

Przeciw rodzinie Chaillot rozpoczęła się we wsi wroga, naciwa akcja. Błyskawicznie rozeszła się o nich fama, że spojrzanie jednego z członków tej rodziny, w połączeniu ze złą wolą, może odrazu usmiercić każdego, na kogo padnie. Wersje te wzrastały z dnia na dzień, wreszcie gdy młody Chaillot pobił w zwadzie młode-

go Barbeau, którego od tego czasu prześladował los w okropny sposób, uwierzono w nie święcie i unikano ogólnie wykletych. Barbeau stracił cały majątek i aby móżdż utrzymać ślepą matkę, przyjął służbę parobka u jednego z bogaczy wioskowych. Lecz i wtedy los prześladował go w dalszym ciągu. Barbeau zaczął w dziwnie niesamowity sposób cierpieć na uparte bóle gło-

wy, które zamraczały mu zupełnie umysł. Udał się do miejscowego lekarza, który powiedział mu, że ten dziwny ból głowy spowodowany został kopnięciem konia. Gdy jednak lekarstwa, przepisywane przez lekarza, nie przynosiły żadnego polepszenia, udał się ze starym Archambeau do sąsiedniego miasteczka, celem uzyskania porady u znanego lekarza cudotwórcy, Thomareau.

Po powrocie od lekarza Barbeau przebywał kilka dni u matki, przyczem, — jak zeznają świadkowie, — skarżył się kilkakrotnie, że Chaillot „trzyma go w swej mocy”. Aż tu nagle pewnego dnia rzeszyła się wieść okropna: młody Chaillot, wracając w nocy do domu, został czubarą strzałami zastrzelony z zasadzki. Natychmiast zrozpaczony ojciec rzucił podejrzenie, że Barbeau jest mordercą jego syna, którego zgładził ze światła, chcąc złamać pita zaklęcia.

Na skutek tych podejrzeń aresztowano Klemensa Barbeau, który na przesłuchaniu u sądziego śledczego wypiera się z łagodną stanowczością wszelkiej winy. Najbardziej obciąża oskarżonego fakt, że wraz z wujem swym Archambeau był u zachora, którego prosił o „odczytanie uroków”, rzuconych nań przez Chaillota.

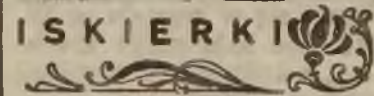
Ciekawa jest ta okoliczność, że nawet księdzu w Roche-sur-You nieczrozumiałą jest cudotwórcza moc Thomareau, której doświadczył sam na sobie. Korespondentowi „Matina” opowiadał, że przed kilku miesiącami zrobiła mu się na dłoni olbrzymia brodawka, którą także wyleczył spojrzaniem, nie dotykając nawet ręką. Mimo wszystko ksiądz stara się wytepić w okolicy zabobonne wierzenia, przez co ma we wsi wielu wrogów.

Napad rabunkowy koło Sokala

Lwów (tel. K.). W Wolicy Komorowej obok Sokala ofiarą napadu rabunkowego padł przybyły z Ameryki gospodarz, Michał Iwanczyn. Mianowicie w nocy bandyci, zrobiwszy otwór w dachu, dostali się na strych, a następnie do sieni, wszedłszy stąd do izby, zagrozili rewolwerami żonie Iwanczyna i jego córce, a zgasiwszy lampę, zasłonili okno chustką. Teraz kobietom kazali położyć się do łóżka, przykryli oczy szmatami i żądali od nich wydania pieniędzy.

Gdy bandyci dowiedzieli się, że Iwanczyn spał w stodole, udali się do niej, tu związali go sznurem, a po zawiązaniu mu ocz szmatą, zaprowadzili go do izby. Pod groźbą zastrzelenia Iwanczyn bandytem wydał swój portfel, z którego zabrali 750 dolarów i 6240 marek, a zabrawszy różne rzeczy, między temi zegarek złoty i lornetkę, wartości ponad 100 tysięcy marek, umknęli.

Policja w Sokalu w toku dochodzeń zdołała ująć jednego z bandytów, a to Cyryla Wolina, który stał na straży przed chatą. Głównego sprawcy napadu, nazywającego się Melnyk, naziemnie przytrzymał, gdyż ten zdołał się gdzieś ukryć.

Trzy kwestye.

Miłość posługuje się taktyką polityki, polityka zaś taktyką udanej miłości.

Mąż, żona i kochanek, to trójkąt całkiem naturalny: wszystko się w nim domyka. Mąż i kochanek są przed sobą zamknięci, żona zamyka mężowi drzwi przed nosem, z kochankiem zaś zamyka się w jednym pokoju.

Kobieta ma tyle lat, ile wynosi przeciętna z cyfry, którą sama podaje i z cyfry, którą podaje jej największa rywalka. Ten sposób obliczenia wieku kobiecego jest najpewniejszy. Metryki niewieściej bowiem nie widzi się nigdy, a spuszczać się na tyle lat, „na ile wygląda”, byłoby złazaniem zbyt kornego holdu przed — kosmetyką.

Karawan pod kołami tramwaju.

Straszny wypadek miał miejsce w Warszawie.

(—) Przedwczoraj odbywał się pogrzeb w Warszawie ś. p. Antoniego Nitki, handlowca który otrul się w mieszkaniu swego brata.

Gdy kondukt żałobny znalazł się na ul. Zygmuntońskiej w pobliżu Jagiellońskiej woźnica karawanu, Banaszek, nie zważając na dzwonek tramwaju linii nr. 18, nie zjechał w porę na bok.

Nastąpił straszny moment. Tramwaj jadąc

całym pędem najechał na karawan rozbijając go częściowo. Idący obok karawanu żalobnik z latarnią, Władysław Rozbicki, znalazł się jednocześnie pod kołami tramwaju i odniósł ciężką ranę na głowie, oraz ciężkie potłuczenia klaski piersiowej.

Rannego przewieziono do szpitala w stanie groźnym pogotowia.

Krwawa tragedia na tle stosunków mieszkaniowych.

Właściciel domu postrzelił rodzinę lokatora, który nie chciał się wyprowadzić, poczem sam sobie życie odebrał.

(—) Do czego doprowadzić może obecny ciężki kryzys mieszkaniowy, który nawet dał się we znaki w Ameryce, świadczy okropna tragedia, jaka miała miejsce w mieście Reading w Stanach Zjednoczonych. Oto właściciel kamienicy W. Zieliński wypowiedział mieszkanie swemu lokatorowi p. Steffy, ten jednak nie chciał się wyprowadzić. Naprzód Zieliński wręczał Steffy'emu pisemne wypowiedzenia — a party lokator zaciął się i zapowiedział, że mieszkania absolutnie nie opuści.

Ta ostateczna odmowa tak zirytowała Zielińskiego, że wyjąwszy z kieszeni rewolwer **począł na oslep strzelać do rodziny lokatora**. P. Steffy **trafiony kulą w brzuch runął zalany krwią na ziemię**, następnie zaś **kula zraniła dwukrotnie jego żonę i 19-letniego syna**. Kiedy Zieliński ochłonął w swej furii strzelania pobiegł do swego mieszkania i tam dopiero zdając sobie sprawę z tego, co popełnił, nabił ponownie rewolwer i **zastrzelił się na miejscu**.

Tajemnicze zamordowanie prokuratora w Castres

Wykrycie zamachu komunistycznego we Francji.

(Ma). Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne straszne skrytobójcze morderstwo, popełnione na prokuratorze Caubet w Castres. Jak wiadomo, zbrodnia wywołała ogólną sensację, gdyż zbrodniarz po oddaniu dwóch strzałów znikł w oczach świadków, i od czternastu przeszło dni nie można było wpaść na trop mordercy.

Sprowadzony z Tuluzy komisarz Amadeusz Dautel, ten sam, który wykrył i wyświecił afarę Landru, nie umiał na razie w żadnym sposób odślonić rąbka tajemnicy. Dopiero przed kilku dniami, szukając jakichkolwiek dowodów lub śladów, znalazł na progu drzwi sądowych częściowo zatarty napis kredą: „A jednak nie zdradzi!” Domyślił się, że słowa te napisał zbrodniarz, który widocznie żałował, że czyn jego, nie wywołując przerażenia u ofiary, nie był należytą zemstą. Zainteresował się zatem w pierwszym rzędzie spisem winnych, zwłaszcza woj-

skowych, zasądzonych na dłuższą karę przez zamordowanego.

Między zasądzonymi zainteresowała p. Dautel specjalnie pewna grupa zasądzonych. Ludzie ci, przejęci przewrotowymi doktrynami z Rosji, zorganizowali w grudniu 1918 r. w Brast radę komunistyczną, przyczem, wzorując się na radach w Rosji, głosili hasła anarchistyczne. Wkrótce policja zaarrestowała 28 organzatorów, u których znaleziono dowody zamachu stanu na całą Francję i usiłowania wprowadzenia rządów komuny. Proces, którym kierował prokurator Caubet, zakończył się stosunkowo bardzo pomyślnie dla oskarżonych. Za ledwie trzech zasądzono na rok ciężkiego więzienia, bardzo wielu uwolniono zupełnie. Czy mordercą prokuratora Caubet był jeden ze zasądzonych, okaże dalsze śledztwo, które zajęło się w pierwszym rzędzie poszukiwaniem za wypuszczonymi z więzienia.

Sensacyjna rozprawa o meżobójstwo

ECHA ZABÓJSTWA DYREKTORA TEATRU W BORDEAUX. — 38 ŚWIADKÓW. — PIELEGNIAKKA SZPITALNA KOCHANKĄ. — „DRAPIEŻNY” NAPAD NA PROGU KOŚCIOŁA. — TRUMNA NA LINIACH RĘKI. — DWIE ZAWOALOWANE RYWALKI NA SALI ROZPRAW.

(1.) Przed sądem przysięgłych w Bordeaux rozpoczęła się wzbudzająca ogólną sensację rozprawa przeciwko pani Perron, żonie dyrektora Wielkiego Teatru w Bordeaux, która w listopadzie ub. r. wystrzelała z rewolweru zglądziła ze świata swego męża. Do rozprawy prokuratora powołała 26 świadków, obrona zaś 12.

Jak wynika z aktu oskarżenia, geneza owego dramatu przedstawia się następująco: W czasie wojny pan Perron leczył się w szpitalu w Dijon; tam pielęgniarką jego była córka dyrektora teatru, panna Guy, z którą chory nawiązał **STOSUNEK MIŁOSNY**.

Natychmiast po zawieszeniu broni p. Perron demobilizowany sprowadził swoją „amie” do Bordeaux i stworzył jej „gniazdko” tuż obok swego własnego mieszkania, w którym mieszkał wraz z swą prawowitą żoną i dwojgiem dzieci. Skoro kochanka jego obdarzyła go niebawem również dwojgiem dzieci, zaczął zaniedbywać własny dom, spędzając większość czasu u boku ukochanej.

W lutym 1921 r. pani Perron przekonała się o **ZDRADZIE SWEGO MĘŻA**.

Rozpoczęły się gwałtowne sceny małżeńskie. Zawiedziona żona dowiedziawszy się w dniu 20 listopada, iż mąż jej udał się do kościoła na mszę w towarzystwie panny Guy, pobiegła również do świątyni i na progu

RZUCIŁA SIĘ NA SWĄ RYWALKĘ,

drapiąc ją po twarzy i wyrwijając jej torebkę z ręki.

Nie skończyło się tylko, na tym ataku: zdradzona kobieta kupiwszy rewolwer napadła z nim rywalkę swą w jej własnym domu: broń zawiadła, i zazdrosna żona ograniczyła się do pobicia panny Guy.

Przez długi czas daremnie błagała pani Perron swego męża, by zerwał stosunek z kochanką, gdy zaś wszelkie jej próby pozostały bez skutku,

OSZALAŁA ZAZDROŚCIĄ ZABIŁA MĘŻA

w chwili, gdy wychodził z domu.

Pani Perron stoi pod zarzutem zabójstwa, dokonanego bez premedytacji.

Przepowiednia o lotnictwie przed 45 laty.

(Ma). Ciekawą książkę p. t. „Rzecz o wynalazkach” znalazł w bibliotece naukowej współpracownik „Neues Wiener Journal”, sygnowany inicjałami I. R. Dzieło to, napisane w r. 1877 przez znanego uczonego prof. dra Juliusza Zöllnera, wykazuje, jak mylna może być perspektywa nawet największych uczonych w kierunku doskonalenia się wynalazków.

Autor drwi z wysiłków różnych maniaków i ludzi, zdaniem jego, zboczonych umysłowo, którzy, obłąkani wizją opanowania przestworza, marują całą energię życiową dla osiągnięcia tak nieziszczalnego celu. Wykazuje, że większość tych nieszczęśliwych rekrutuje się ze stanu krawców, szewców lub zegarmistrzów, jednak wysiłki tych wynalazców idą zawsze na marne. Zdaniem autora należy niszczyć złudne nadzieje marzycieli i ściągać ich niemiłosiernie z błękitów, na które wzięli na latawcu swej bujnej wyobraźni.

Kilka przykładów, które poniżej podajemy, dowodzą, zdaniem autora, jak chorobliwe są marzenia takich maniaków. Jeden z nich, nazwiskiem Besnier, z zawodu ślusarz, we Francji, skonstruował w r. 1786 maszynę, złożoną z czterech taflowych skrzydeł, na której podobno, za pomocą czysto mechanicznych poruszeń przelatywał nawet szerokie rzeki. Do większych rezultatów nie doszedł; lecz też nie znaleziono dowodów, by zginął z powodu swego wynalazku, osiągnął zatem lepsze rezultaty od swego poprzednika w starożytności, Dedalosa.

W tym samym czasie skonstruował maszynę do latania mechanik Blanchard. Biedak włożył w swe dzieło pracę całego życia, niestety bez rezultatu. Wynalazek swój nazwał „latającym okrętem”, nie doczekał jednak tej radosnej chwili, by zobaczyć owoc swej pracy, unoszący się dumnie w powietrzu. Błąd w konstrukcji,

Na sali rozpraw pojawiła się zawoalowana gęsto krepą, usłyszawszy zaś akt oskarżenia, przedstawiający ją jako „istotę próżną, rozjątrzoną niepowodzeniami na deskach teatralnych” poczęła wylewać

POTOKI LEZ.

W charakterze świadka stanęła też na sali rozpraw rywalka oskarżonej, pna Guy, również otulona w żałobne welony. W zeznaniach swych stwierdzała, iż pani Perron wielokrotnie odgrażała się, że zabije męża z zemsty. I inni świadkowie również potwierdzali, że oskarżona, której pewna chiromantka powiedziała podobno, iż

MA TRUMNĘ NA LINIACH RĘKI

żyła stale z zamjarem zbrodni, mówiąc nieraz swym znajomym, że gdy zabije męża, to i tak będzie uwolniona, śmierć bowiem zadana pod wpływem zawiedzionej miłości nie bywa karą.

Interesująca rozprawa wzbudza w całym Bordeaux olbrzymią sensację.

Duch kacyka murzyńskiego w potwornym wężu

(Ma). W angielskiej kolonii Rhodesia pojawił się straszny wąż morski, zwany „mamba” aibo „widu”, któremu krajowcy oddają cześć boską. Potwór ten ukazuje się raz na 100—200 lat i przejmując ludność murzyńską panicznym strachem, gdy olbrzymia wielkość jego przewyższa wszystkie okazy węzowej fauny, a ze straszliwego ła, przepasanego zieloną kresą, błyszczą niesamowicie olbrzymie, fosforyzujące ślepią.

Potwór usadowił się na wzgórzu w pobliżu fortu Viktoria i pustoszy straszliwie okolicę. Ofiarą jego padło kilkunastu krajowców i kilkaset sztuk bydła; wszystko to zdusił „mamba” w swych potężnych kręgach, a następnie pożarł za ledwie w kilku dniach.

Krajowcy, przejęci grozą i przerażeniem, nie śmiały opuszczać swych chat, wyobrażają sobie mianowicie, że w potwora wcielił się duch poprzedniego kacyka, którego przedstawiciel wrogiego obozu, dzierżący obecnie władzę kacyk otrul podstępnie. Przeciw obecnemu władcy wybuchł bunt poddanych, którzy obawiają się bezgranicznie zemsty zamordowanego.

Reklama dźwignią handlu!

którego wynalazca nie zdołał znaleźć, udaremnił wszystkie jego zamysły.

W r. 1808 w Wiedniu produkował się aparatem lotniczym zegarmistrz Degen. Konstrukcja jego maszyny opierała się na tychsamych podstawach, co konstrukcja maszyny Blancharda. W Wiedniu popis wypadł nieźle; gdy jednak wynalazca udał się ze swym aparatem do Paryża, maszyna zawiodła. Tłumy zebranej publiczności wydrwiły nieszczęśliwego, który wrócił do Wiednia, poćpiony w oczach opinii, jako oszust i szalbierz.

Katastrofalne następstwo miał lot mechaniczny holenderskiego de Groofa. Podczas produkcji swym balonem, na którym udało mu się wlecieć do wysokości 400 metrów, nagle spadł i w oczach zebranej publiczności poniósł śmierć na miejscu.

Prof. Zöllner zakończył swe wywody nauką dla ludzkości, by nie dała otumaniać się maniakom absurdu, pojawiających się niestety coraz częściej na świecie.

W taki to sposób mały, karli duch pomniejszał olbrzymów, zapalonych pionierów wiedzy, którzy życie swe, wiedzę i energię do czynu oddali w ofierze ludzkości.

Zgubiono wczoraj sznurek pereł na przestrzeni między ul. Krowoderską, Biskupią, Dunajewskiego, pl. Szczepańskim, Sławkowską a Długą. Pereł nie są prawdziwe, ponieważ jednak są drogą pamiątką rodzinną, znalazca zechce je łaskawie za sowitem wynagrodzeniem odnieść do Redakcji „Gońca Krakowskiego”, ul. Dunajewskiego 7.

Kradzież 200 milionów w banku

Troje poszkodowanych, między nimi księżna Woroniecka.

Warszawa. (Tel. wł.) W banku Ziemiańskim odkryto dziś niebywałą kradzież. Mianowicie, gdy jeden z posiadaczy czeków, otworzył swoją skrzynkę, okazał się brak kosztowności i gotówki na 100 milionów marek. Na miejsce przybyli liczni inni posiadacze czeków, między innymi księżna Woroniecka, która stwierdziła, że jej

kasetka, zawierająca klejnoty na sumę około 80 milionów marek, również jest pusta. Trzecim poszkodowanym jest p. Szumlański, który zgłosił pretensję na kilkadziesiąt milionów marek. Wogóle straty sięgają 200 milionów marek. Śledztwo w toku.

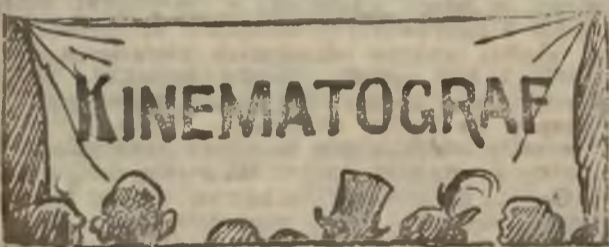
Nowoczesne polowanie na wieloryba.

(Do ilustracji tytułowej.)

(d) Polowanie na wieloryba, znanego olbrzyma morskiego, jest nadzwyczaj ciekawe i niebezpieczne. W dawnych czasach, gdy wieloryb wypłynął na powierzchnię morską i wypuszczał ze siebie wodę, tworząc zajmujące widowisko wodotryskowe, zbliżyli się do niego żaglowce, z których spuszczano duże barki. W nich podpływali rybacy i rzucali na niego harpuni, zaopatrzone w żelazne haki.

Później skonstruowano specjalne parowce, na których były umieszczone armaty i karabiny harpunowe. Przy pomocy wysiłku harpun wylatywał i uderzał w wieloryba, a znajdujący się przy harpunie nabój eksplodował i uśmiercał go.

Obecnie polowanie na to pożyteczne zwierzę, z którego mamy znakomitą słoninę i leczniczy tran, odbywa się przy pomocy hydroplanów, co właśnie nasza rycina przedstawia. W razie ukazania się wieloryba, z dużego okrętu wznosi się w powietrze aeroplan, z którego padają strzały harpunowe do niego, poczem bezzwłocznie aeroplan opuszcza się na wodę, przemieniając się w hydroplan i utrzymując wieloryba na powierzchni zanim z pomocą przybliży się parowiec.

„Przyzwyczajenia“.

Każdy człowiek ma jakieś przyzwyczajenia, na pozór mało ważne albo nawet wręcz pozbawione wszelkiego sensu, które go jednak trzymają w utożsamieniu i czynią niewolnikiem. Jeden na przykład wymusza ręką, rozmawiając, drugi chodzi zawsze tą samą drogą z domu do biura, choćby nawet istniały krotki i wygodniejsze, trzeci musi pewnemu przeczytać dziennik, nim opuści rano mieszkanie, choćby go wzywały najpilniejsze interesy do miasta, czwarty staje przed każdym lustrem, które napotka na swej drodze i musi przegladając się w niem choćby przez sekundę itd.

Z tych paru przykładów widać, jak różne mogą być te przyzwyczajenia i z jakich mniej więcej króćce wypływają. Polegają one w pierwszym rzędzie na przymusie, który w razie silniejszego natężenia przebiega nawet może w chorobę nerwową. Mamy tu więc do czynienia ze zjawiskami w istocie rzeczy, usprawiedliwionymi pewnymi względami natury psychologicznej i logicznej, lecz dziwnymi przez swą wybujałość. Na przykład: każdy zrozuł, że człowiek, który opuszcza mieszkanie stara się drzwi zamknąć dobrze na klucz. Jeśli jednak ten człowiek wraca się parę razy ze schodów lub nawet z ulicy, by „skontrolować”, czy drzwi są istotnie dobrze zamknięte, to zaczyna mu się dziwić, dopatrując się całkiem zresztą słusznie w jego postępowaniu rysów chorobliwych. Choroba polega tu zatem na przesadzie.

W przeciwieństwie pewnym do tych chorobliwych nawyków, wykazujących mimo wszystko pewną logikę, stoją takie, co logiki tej nie posiadają a raczej, których głębsze znaczenie jest dla osób obcych niedosarżegalne. Są na przykład ludzie, którzy przechodząc ulicą, odczuwają jakiś wewnętrzny przymus, nakazujący im rachować okna na domach, są też tacy — przedewszystkiem kobiety — co przed ułożeniem się na spoczynek nocny, muszą „ustawić” krzesło symetrycznie do łóżka itp. Rzeczy tych nie można pobieżnie tłumaczyć pedantyzmem względnie nerwowością. Rzeczy to bowiem są zazwyczaj znakami symbolicznymi, znakami jakichś przeżyć wewnętrznych, często bardzo odległych od sposobów, jakimi na nie reaguje ta „mania przyzwyczajenia“.

Ciekawe przyzwyczajenia mają na przykład twórcy, jak poeci, malarze, kompozytorzy, architekci, rzeźbiarze. Wagner na przykład tworzył najłatwiej wśród kwiatów, w pokoju wielkim o zasłoniętych storczykach i półmroku. Balzac zamykał się w swej pracowni na parę tygodni a jako ubiór nosił biały habit mniszy. Wiedeński malarz Klimt tworzy tylko między jedenastą a pierwszą w południe, tłumacząc się tem, że natężenie wzrasta u niego razem z nastaniem światła słonecznego. Beethoven komponował przeważnie chodząc po pokoju, przy czym notował zaraz znaki muzyczne przy biurku. Proszę zaś nowoczesnej muzyki niemieckiej Ryszard Strauss tworzy tylko siedząc i to na specjalnym, bardzo wygodnym fotelu. Rekord dziwności zaś osiągnęli pod tym względem francuski poeta Barbey d'Aurevilly, który pisał każdą literę innym atramentem, dobierając barwę do znaczenia wyrazów i także francuski pisarz Stephane Mallarme

który do tworzenia wierszy przywdziewał frak. Władzimy więc, że wielcy ludzie mają też swoje słabości a może nawet mają ich więcej niż przeciętni „zjadacze chleba“.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Franciszki
Wschód słońca: 7:08
Zachód słońca: 6:35
Długość dnia: 11 27

Czwartek

9

Marca

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Mizantrop“.
Piątek: „Mizantrop“.
Sobota: „Matka“.
Niedziela popoł.: „Dzieje saloz“
Wieczór: „Matka“.

TEATR OPERA I OPERETKA

Czwartek: „Królowa cyrku“.
Piątek: „Baron Kimmel“.
Sobota: „Amor w śniegu“ (Premiera).
Niedziela popoł.: „Madame Butterfly“.
Wieczór: „Amor w śniegu“.
TEATR DZIECI
Czwartek popoł. o 4: „Dzieci dla dzieci“.
Wieczór: „Morphium“.
Piątek: „Morphium“.
Sobota popoł.: „Dr Stieglitz“ (70 proc. znizone).
Wieczór: „Morphium“.

TEATR MARYNETEK DLA DZIECI
(Pl. Matejki L. 5).

Czwartek: „Hokus Pokus“
Piątek: „Hokus Pokus“
Sobota: „Hokus Pokus“

WYKŁADY W ZWIĄZKU LITERATÓW
(Dom artystów, plac św. Ducha).

Czwartek, prof. dr Józef Flach: „Twórczość Stanisława Przybyszewskiego“ (y przeddzień jubileuszu).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

w Krakowie, Rynek gł. Linia A—B L. 39.
Piątek, ks. prof. Fel. Hortyński: „Rozkład materii nieorganicznej“.

— o —

Pomoc dla młodzieży akademickiej.

Na cele Komitetu opieki nad młodzieżą akademicką złożono w dalszym ciągu: Minister Downarowicz 50.000 mk., z Krakowa: H. Seidenfran 50.000 mk., ks. Sławiński 20.000 mk., Polski Bank przemysłowy 10.000 mk., Tadeusz Epstein 10.000 mk., Wiktor Wawreczka 5.000, Izraelska gmina wyznaniowa 100.000 mk., Polska spółka jajezarska „Cvum“ 100.000 mk., Redakcja przeglądu powszechnego 25.000 mk., „Jajo“ Związek Spółek hodowlanych drobiu 100.000 mk., Stefan Kazimierski 1000 mk., M. Piekarska 3.000 mk., N. N. 2.000 mk., Polski Glob Spółka akcyjna zaliczkowo 10.000 mk., Z Tar-nowa: inż. Szczepny Zaremba 5.000 mk., Razem 491.000 mk. Nadto Związek kobiet polskich w Drohobyczu nadesłał 24 sztuk bielizny.

Ponieważ jednak powyższa kwota, lubo dochodzi do pół miliona marek, na wystarczające przyjęcie z pomocą wielkiej liczbie młodzieży akademickiej, znajdującej się w opłakanych stosunkach finansowych i aprowizacyjnych, nie może wystarczyć nawet na krótki przeciąg czasu — Komitet zwraca się ponownie z gorącym apelem do znanego z ofiarności zamożnego obywatelstwa, a przedewszystkiem

do Banków, Spółek akcyjnych i Instytucyj finansowych, aby w imię zasady „bis dat qui cito dat“ pospieszyły z możliwie najhojniejszymi dawkami na ten cel. Składać je można na ręce wojewody krakowskiego dra Galeckiego, Rektorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii sztuk pięknych i Akademii górniczej oraz w Administracjach dzielników.

Pamiętajmy, że idzie tu o dopomożenie przyszłej Inteligencji Narodu, która zajmąwszy stanowiska, będzie podwaliną przyszłości i potęgi Państwa.

Polskie wystawy ruchome.

(—) Pod nazwą „Polskie wystawy ruchome“ powstaje w Warszawie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Celem powstającej spółki jest organizowanie przeważnie zagranicą — zbiorowych wystaw wzorów wyrobów polskich.

Organizatorzy spółki projektują możliwie już na wiosnę b. r. urządzenie w Rosyi, w Moskwie, Petersburgu, Kijowie, Charkowie i Odesie wystaw wyrobów polskich. W tym celu spółka odbierać będzie za pewną dopłatą od poszczególnych firm wzory ich wyrobów i zbiorowo transportować będzie ich na koszt spółki do Rosyi, gdzie również kosztem spółki wzory będą w pewnych dłuższych okresach wystawiane w specjalnych lokalach.

Studenci jugosłowiańscy w Warszawie.

Sytuacja ich z powodu braku mieszkań.

(—) Przybyli w dość pokaźnej liczbie do Warszawy studenci z Czechosłowacji i Jugosławii, znaleźli się w fatalnej sytuacji.

Niemożliwe stosunki mieszkaniowe nie pozwoliły im na znalezienie własnego kąpa, tak że sprawą tą musiał zająć się rząd. Wskutek interwencji rektora uniwersytetu, wiceminister robót publicznych, p. inż. Rybeżyński, przeznaczył czasowo dla tej młodzieży kilka lokali przy ul. Nalewki, w domu, przez rząd zajętym.

Żegluga na Wiśle w rękach prywatnych

(—) Wedle uchwały komisji oszczędnościowej przy Min. skarbu żegluga na Wiśle zostanie oddana w ręce prywatne. Tym sposobem żegluga państwowa na Wiśle, która wskutek wadliwej organizacji przyczyniła się do zmniejszenia ruchu żeglarskiego, przestanie istnieć, niewątpliwie na dobro handlu naszego.

Deszcz owadów...

(I.) W nocy z soboty na niedzielę, wedle doniesienia pism paryskich, nad jedną z miejscowości w południowej Francyi rozgętała się szalona burza z zadymką śnieżną i niebywałą wichurą. Gdy wiatr uspokoił się nieco, zauważyli mieszkańcy, iż ziemia na powłoce śnieżnej pokryta jest grubą warstwą pszczoł, pajków, gąsienic i rozmaitych odmian owadów, nieznanych naogół we Francyi. Pokryły one ziemię na przestrzeni kilkuset metrów kwadratowych. Gazety francuskie nie podają na razie bliższych wyjaśnień tego osobliwego zjawiska przyrody.

— o o —

„Dowcipny“ kamienicznik.

Wyjął drzwi z mieszkania, aby lokatora zmusić do przeprowadzki.

(—) Jakich sposobów chwytają się już kamienicznicy, aby zmusić swych lokatorów do wyprowadzenia się, świadczy fakt, jaki miał onegdaj miejsce w Łodzi.

Niejaki Henryk Wegner, właściciel domu przy ulicy Kilińskiego 10, odnajmiał lokal fabryczny Herszowi Neumannowi. Ponieważ N. nie chciał zapłacić nadmiernej ceny, żądanej za komorne, Wegner zdjął drzwi wejściowe. Sprawę tę rozpatrywał sędzia II okręgu Thum i skazał pomyślowego kamienicznika na 10.000 marek kary z zamianą na 6 miesięcy więzienia.

Stan pogody.

Komunikat o stanie pogody wydany we środę dnia 8 marca 1922 r. o godz. 8 wieczór według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

Stan atmosfery: Nad całą Polską rozciągał się obszerny niż barometryczny, którego środek leżał nad morzem Północnym.

Wysokie ciśnienie obejmowało południową część Włoch, Hiszpanię i morze Śródziemne.

W Polsce pod wpływem zmiany ciśnienia o różnym znaku, panowała pogoda zmienne, obfite deszcze naprzemian z częściami wypogodzenia i blaskiem słońca.

Temperatura zarówno rankiem jak i popołudniu była dość jednolita i mało zmienna w całym kraju.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zu-
pełnie bezpłatnie w Admi-
nistracji Kraków, Dun-
ajewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9-1 w poiu-
dnie i od godziny 4-7
wiecz. rem.

Baczność!!!

Komu potrzebne jest na nadchodzącą wiosnę eleganckie, efektowne i wykwintne ubranie w pełnym znaczeniu tego słowa, niech napisze do nas natychmiast póki jeszcze czas i my wysłamy pocztą za zaliczeniem

1) 3 metry materiału „Angle” na ubranie męskie za **7800 Mk.**

„Angle” jest to materiał w wyższym gatunku o pełnej szerokości, bardzo trwały, efektowny, w drobniutkie krateczki o wyrobie jedwabno-miękkim, niezbędny dla każdego z Panów, który pragnie zaopatrzyć się w eleganckie ubranie. Kolory: granatowy, zielony, brązowy, szary, popielaty, wiśniowy (angielski) i kowerekol.

2) Tenże materiał w lepszym gatunku we wszystkich kolorach, jak również w czarnym i maryngo za 3 metry **8800 Mp.**

3) Kupon na spodnie. Elegancki kupon na spodnie w dobrym gatunku 3000 Mk w wyższym gatunku 3500 Mk.

BEZ WSZELKIEGO RYZYKA! Kupujący niczem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, towary przyjmują z powrotem i zwracają pieniądze.

Opakowanie i koszty pocztowe na rachunek kupującego. Przy zamówieniu? od-
einków opakowanie i koszty pocztowe na nasz rachunek. 8567

Adres: Skład sukna **I. BERNSTEIN,**
Białystok, Kościuszki 3, G. R.

Ważne dla wszystkich

Zarówki stare przepalone regeneruje (naprawia)

Małopolska Fabryka żarówek

„ZAREG”

we Lwowie, ulica Lwowskich Dzieci 25.

Zarówki regenerowane (naprawiane) naszą metodą, są pod gwa-
rancją równie dobre, jak żarówki nowe najlepszych fabrykatów

o 40% tańsze.

Na żądanie prospekty i wyjaśnienia od wrotafe. 8692

Przysyłajcie do naprawy stare przepalone żarówki.

„SZCZUTEK”

Lwów-Warszawa-Kraków-Poznań-Wiarno

Jedyny w Polsce barwny tygodnik satyryczno-
polityczny o tendencjach bezpartyjnych.

Najpoczytniejszy organ satyry, śmiechu i hu-
moru, który rozchodząc się co tygodnia w na-
kładzie 20.000 egzemplarzy dociera do najdal-
szych kresów Rzeczypospolitej. — Współpracow-
nictwo najwybitniejszych sił malarskich i literackich.
W tych dniach opuszcza prasę specjalny i bogato
ilustrowany numer, karnawałowy z rysunkami
G. Grussa, S. Kellera, Kościuszkiewicza, oraz
pracami literackimi Henryka Zbierzchowskiego,
W. Raorta, S. Przybylskiego, J. Guranowskiego
i wielu innych. — W przygotowaniu specjalne
numery: zimowy i teatralny.

Cena pojedynczego numeru 60 Mkp.
Abonament kwartalny 800 Mkp.

Specjalny dział reklamy artystycznej na
wzór tygodników zagranicznych.

Wychodzi każdego czwartku, wszędzie do nabycia.

Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Zimorowicza 5.

WIĘKSZA ILOŚĆ

BECZEK DĘBOWYCH (kadzie)

z byłych browarów bawarskich, pojemność p. jedynce beczki od 25 - 80 hl., razem
około 6-8 tysięcy hl.

oddą po przystępnej cenie

TOW. AKCYJNE W. i ST. RADOMSCY

Fabryka konserw, PLESZEW (Poznańskie).

8502

Spółka akcyjna połączonych krajowych hodowli nasion selekcyjnych

„GRANUM”

Ekspozytura w KRAKOWIE, ulica Mikołajska Nro 2.
Tel. 1405. przyjmuje zamówienia i natychmiast wysyła Tel. 1405.

WSZELKIE NASIONA

Warzyw, roślin pastewnych i okonowych jakoteż zbóż jarych

Poleca własnej hodowli:

Owies Dubewski I odsiew Jęczmień „Hanna” I odsiew
ponadto oryginalny owies ze Svalbi (Zwycięzca, Ligowo, Zioly deszcz i odsiewy lychże).

Oryginalny jęczmień „HANNA” i oryginalny groch „VICTORIA”

Cenniki i oferty na żądanie.

8612

Kierownik mydlarski

inteligentny, na stałą posadę, również młody

Chemik-Analityk

poszukiwani

8409

przez Spółkę Akcyjną Fabr. Przetw. Tłuszczowych w Łodzi dla
nowocześnie urządzonego oddziału mydlarskiego z rozczepianiem,
chłodzeniem mydła i zgęszczaniem gliceryny.

Zgłoszenia z wyczerpującymi szczegółami przyjmuje Tow. Akc.
„Reklama Polska”, Łódź, Nawrot 1a, sub „Mydło”.

Już wczesnym

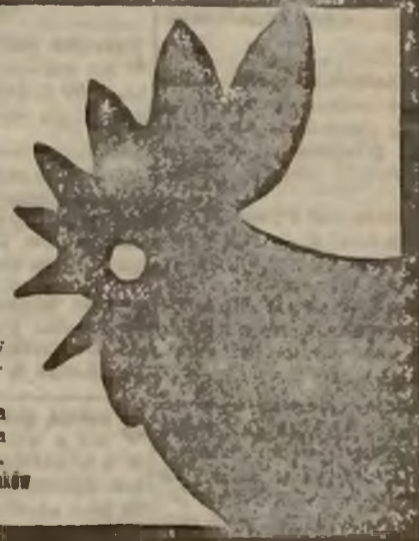
rankiem

stara się każda dobra gospodyni
o zaopatrzenie swej spiżarni
w odpowiedni zapas

kunerolu

Ten wyborny tłuszcz roślinny
jest doskonały w smaku i nadzw-
yczaj lekko strawny.

Fabrykacja kunerolu odbywa
się pod ścisłym dozorem nadrab. na
p. S. B. Ehrentelda w Matersdorfie.
Zastępstwo na Małopolska: Mawrcy Vorzmann, Kraków

POLSKI DOM HANDLOWY W GRODNIU

BRYGIDZKA 7. TEL. 247.

Adres telegraficzny: POLHANDEL GRODNO.

Dostarczamy każdą ilość siana prasowanego pierwszej
jakości i słomy po cenach umiarkowanych i na dogodnych
warunkach płatniczych.

8410

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

PUTRZENNY DUFELWIEC zaraz. Reibersheid, ul. Zwierzyniecka 4. 8521

POSADA SZKOLNA

POSADA zmian młodzieńiec (lat 10) z ukończoną 4-tą klasą gimnaz. umię. z półroczną praktyką biurową (w dwule buenartety), władający językiem polskim i niemieckim. Łaskawe zgłoszenia pod „rosada” do Adm. Gońca Krak. 8521

Wzajemna wystuzony przy wroticy. Paulsw. poszukuje posady jako resny, najchętniej w Zakładach Manufaktury. Zgłoszenia pisemne do Biura ogłoszeń. Sienna 12, Kraków, pod „Lesay”. 8582

akademicka poszukuje korepetycji w zakresie szkoły średniej. Zgłoszenia do Administracji „Gonca” Krakowskiego pod „Praca”. 8477

KUPNO

Kupię gramofon w dobrym stanie. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „L. M.” 8705

Kupię psa-siroza, dużego, osurego, któryby był czuły, zapamiętał, wiadomy, łob nyoicki, sklep masarsko-rzeźniczy, Zwierzyniecka 20.

SPRZEDAŻ

Sprzedam fortepian marki Bösendorfer. Zgłoszenia tylko pisemne do Adm. Gońca pod „L. G.” 8714

Wypielnia mięska, biała, lakierowana, pokój dziecięcy do sprzedania podgorze Brodzńskiego 7 (przy starym moście) w pracowni stolarskiej. 8638

Na Pomorzu sprzedamy 730 mrg. 1-szej klasy ziemi zdrewnowanej, w tem 10 mrg. parku i ogrodu owocowego, 10 mrg. stawu, 80 mrg. łąki, 40 sztuk bydła, 19 koni, 3 zrebęta. Inwentarz martwy nadkompletny. Budynki gospodarcze maszynowe. Łańcuch o 8 pokojach. Cena 37,000.000 mkp. Pośpiech konieczny!!! „Pomorskie Biuro Komisowo-Handlowe”, Toruń, Szeroka 37 Telefon 144 8646

Do sprzedania całe urządzenie salonu i jadalni, zgłoszenia pisemne pod „sprzedaz”, do Adm. „Gonca Krakowskiego”, 8475

Do sprzedania korzystnie damskie ubranie amerykańsk. damski płaszcz, naszyjnik i inne przedmioty. Basacka 109, Płanik Czerw. 8625

SPRZEDAM lub wydzierżawię koncesję na sprzedaż dzienników, przyborów szkolnych itp. Ewentualnie mogę przystąpić w połowie do spółki. Wyjaśnienie udziela z grzecznością J. Nyczaj, Kraków, Krakowska 50.

MAKRYMONIALNE

Młoda, przystojna, elegancka szatynka, niezależna, poszukuje z braku znajomości mężczyzny poważnego b. inteligentnego do lat 45 w celu towarzyskim. Cel ma. nie wyki. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Szatynka” 8701

Kawaler lat 24, przystojny, ożeni się z panną do lat 24, która mu pomoże do ukończenia studjów. Zgłoszenia pisemne pod „Płonie”, poczta autografka. 8556

Wdowa, młoda, inteligentna, pełna życia i temperamentu, chce na długie korespondencje z osobnikiem podobnym w kulturę, w celu towarzyskim. Zgłoszenia pod „Urodziwa”. 8700

Stronka, posiadająca majątek mniejszy, pragnie poznać mężczyznę w celu matrymonia nym. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Brunetka”. 8708

Wdowa lat 38, przystojna, posiadająca majątek ziemski, poszukuje dla drogi towarzyski życia panny do lat 28. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Cudzoziemiec” 8702

Kawaler, przystojny i inteligentny, bogaty mający 16.000.000 Mkp. w gotówce z braku znajomości poszukuje towarzyski życia panny przystojnej i z odpowiednim majątkiem. Sekret gwarantowany. Łaskawe zgłoszenia nadsyłać Biuro ogłoszeń S. Juliana, ul. Niemiecka 4, dia „M. A.” Wilno. 8504

Starsza i młodsza wdowa inteligentne, posiadające mieszkanie i utrzymanie poszukują odpowiednich mężczyzn w celu towarzyskim do lat 50. Zgłoszenia do Adm. nistracy Gońca pod „M. rya i Helena”. 8472

Panna w średnim wieku, urzędniczka, muzykalna, z urządzeniem, zawsze znajomość w celu matrymonialnym. Zgłoszenia do „Gonca Krakowskiego” pod „Ciche szczęście”. 8500

KOZNE

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Marchewka Władysław, ur. w roku 1880 Czernichów, które unieważnia się. 8551

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Piotr Papuga z Borówy, które unieważnia się. 8620

Zgubiono odcroczenie na nazwisko Karol Bryl ur. 1902 w Jaworznie powiat Czarnów, które unieważnia się. 8630

Zgubiono dokument wojskowy Augustyna Ludwika z Jazwin pow. Czarna, który unieważnia się. 8631

Zgubiono tymczasowe zwolnienie wojskowe na nazwisko Władysława Cholewy ur. 1899 w Kuźnicach Wielkich, powiat Wieliczka, unieważnia się. 8622

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Franciszka Marcherczyka z Pola. ki pow. Kraków, które unieważnia. 8636

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Sekula Piotr ur. 1899 r. Ochodza p. Wielkie Drogi, które unieważnia się. 8640

Skradziono papiery wojskowe i książeczkę inwalidzką na nazwisko Knapczyk Franciszek lat 30, Oswiecin, które unieważnia się. 8641

Krosna tkackie, kilimkarskie dodatki poleca Czajkowski inż. włókiennik, Warszawa, Zielna 6. 8643

3 pokoje, przedpokój i kuchnia z elektrycz. łazienką w śródmieściu poszukuje zaraz. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „1,000.000”. 8703

Ekonom samotny starszy człowiek z poleceniami potrzebny zaraz. Zgłosz się ul. Szpitalna 17, Kraków, stróżka wskaże od 1-3. 8621

Miatki stosujcie dla swych dzieci nieodżywionych, nie wyglądających krąją b. skuteczną Neo Fostytina Gaieña. Do nauce Bracia Mikolajys. Kraków. Poleska 13. 8537

KARBOLINEUM do malowania i konserwowania drzewa. Pruchnienie wyklucza. Fr. Lerner, Kraków, Sławkowska 6 8525

WAŻNE DLA PAŃ!

ZAKŁAD KRAWIECTWA DAMSKIEGO J. KALAFARSKIEGO W KRAKOWIE, ULICA SZEWSKA 12
Pierwszorządnie wykonuje kostiumy, płaszcze, spodnice, kostiumy sportowe i t. d. 8483
Paniom przyjeżdżnym uwzględnienia.

Zamienię 2 pokoje z kuchnią w Krzeszowicach na takież w Krakowie za dopłatą. Zgłoszenia Franciszek Kara w Krzeszowicach.

Samochod ciężarowy 5-tniowy, 45 HP, marki „Berna” prawie nowy, kardanowy, okazjnie sprzedaje PION, Lwów Lwowska 48. Tel. 578. 8643

Jedyny najtańszy dom handlowy **IGNACY CYPRES** — Kraków — Szewska 12 G.

poleca: niki. syst. Roskobl Mk 3500. Budzik z przedwoj. workiem Mk 4200. Skrzyżce ze smyczkiem Mk 600 i wyżej. Harmonie, wiedeński model, jednorzędówka Mk 7000, dwurzędówka Mk 15000. Trąby akordeonowe Mk 1500, 1800. Dyamenty do szkła Mk 2.00, 3000. Brzytwy Mk 800, 1000, 1200. Maszynki do włosów Mk 1800, 3000. Maszynki do samogolenia Mk 1500., 2000. Pas do brzytwy Mk 400. Kamień Mk 250. Pudła do skrzypiec Mk 3500, 5000. Przy zamówieniu połowę zadatku, reszta za pobiciem Cennik ilustrowany za nadaniem 40 Mk przekazem. 8546

Kupuje złoto i srebro. 8546

Zawiadomienie o otwarciu!

Niniejszem mam zaszczyt uprzejmie zawiadomić, że otworzyłam
w Białej, ulica Główna L. 9
szwalnię wytwornej bielizny damskiej i męskiej, tuż dziez kompletnych wypraw. Moim staraniem będzie Szanowną Klientelę przez doborowe wykonanie zleceń pod każdym względem zadowolić. O takawe zamówienia proszę
8610 KLARA URBANKE.

Dzielnego drukarza litograficznego

obeznanego z drukiem wszelkich prac, przyjmie na stałe i przyjemne zajęcie zaraz lub później
Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha Poznań. 8608

Ważne dla P. T. Fotografów!!!

Najtańsze źródło zakupu artykułów fotograficznych
S. Weissman, Przemyśl, Mickiewicza 5.

Ostrzeżenie!

Niniejszem zawiadamiamy Szan. Klientelę, iż od pewnego czasu ukazały się w handlu towary, z opakowania, jak również ostemplowania nader podobne do naszych, ustępujące im jednak bezwarunkowo co do gatunku.

W celu uniknięcia nieporozumień przy nabywaniu naszych towarów, prosimy uprzejmie o zwracanie baczonej uwagi na markę fabryczną, której wzór podajemy.

Marka fabryczna.

Pracownia sukien damskich kostjumów, płaszczy i wszelkiej konfekcji damskiej
przyjmuje i wykonuje zamówienia po cenach bardzo przystępnych
Starowiśna 44, II-gie piętro na lewo
KRAKOW

Dom murowany piętrowy, zupełnie nowy, z 6 oknami, w tem dobrze renuicy się sklep kwadratowy (drobny handel winą i piwem), masarnia, stajnia, 2 stopy i kawałek pola, z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Cena według umowy. Stara kolejowa w miejscu. Wiadomość: A. Gasidio, Dwory koło Oświęcimia. Za pośrednictwem placę. 8657

Do sprzedania
2-cylindrowa wentylowa maszyna parowa
o sile 300 do 350 koni m.
wraz z kotłami w dobrym stanie
Ciśn. robocze 6 atm., 52 obroty na minutę.
Towarzystwo Akcyjne
Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej
dawniej Heintel i Kunitzer
Łódź-Widzew.

Katalog Książek
nadzwyczaj ciekawej i zajmującej treści wysyła na żądanie darmo
Księgarnia M. WAHLA
w Przemyślu G. 8615
Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy.

Od 2.000 — 3.000 Mk.
dziennie zarabia każdy, zarówno mężczyźni i kobiety wygodnie w domu zupełnie nowym sposobem przez ogół znanym. 8462
Blizsze informacje Nr. 56, 200 Mk.
H. FALK, Warszawa, Nowiniarska 14 m. 51.

KTO CHCE KUPIC TOWARY?
Po najtańszych znionych cenach, niech napisze, lub przyjeżdżając do ŁÓDZI, uda się do akładu fabrycznego ul. Piotrkowska Nr. 56
M. Bryl, w podwórzu III wejście.
Gdzie są do nabycia w resztkach i w sztukach białe i kolorowe płótna na bieliznę i posciel, towary na wyspy i poszwy, batysty, etamina, kretony, musliny, firanki i nici, tkaneta, barchany, cajgi, chustki, pończochy, obrusy, koldry, również szewjoty, sukua, korty i welny na damskie i męskie ubrania, kostiumy, niaszcze i suknie i wiele innych towarów. **UWAHA!** Wyślijam pocztą ze zaliczka odcinki i reszki w każdej ilości po otrzymaniu zamówienia i zadatku. Cenników i próbek nie wysyła się. 8407

DIESEL 750 HP kompletny oraz kilka mniejszych tanio do starczy natychmiast „PION”, Lwów, Lwowska 48. Tel. 476. 8335

Towarzystwo Akcyjne
WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURY BAWELNIANEJ
dawniej
Heintel i Kunitzer.
8408

Drukarnia Ludowa w Krakowie